

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS
9021 Győr, Városház tér 1.

..... napirendi pont

Bodorné Mózes Ágota, az Intézményfenntartó Osztály vezetőjének előterjesztése

Javaslat

az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat Szakmai Programjára

Győr, 2019. április 8.

Előterjesztő:
Bodorné Mózes Ágota
osztályvezető

Az előterjesztést véleményezte: -

Az előterjesztést látta:

Borkai Zsolt
polgármester

Dr. Somogyi Tivadar
alpolgármester

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

Dr. Lipovits Szilárd
jegyző

Az előterjesztést készítette: Humánszolgáltatási Főosztály/Intézményfenntartói Osztály

Bodorné Mózes Ágota, az Intézményfenntartó Osztály vezetőjének előterjesztése

Javaslat az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat Szakmai Programjára

Tisztelt Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság!

A gyermekjóléti szolgáltatónak és intézménynek rendelkeznie kell Szakmai Programmal, amely információt ad a szolgáltatót igénybevevőknek, a működést engedélyező szervnek, egyéb érintetteknek, akiknek vagy jogszabályi felhatalmazás alapján vagy egyéb okból információt kell kapni a szolgáltatás biztosításának keretfeltételeiről és tartalmáról.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 4/A. § (1) bekezdése szabályozza a szakmai program tartalmi elemeit.

A fenti jogszabályok alapján a szakmai program tartalmazza:

- a szolgáltató, intézmény nevét, székhelyét, telephelyét,
- az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzőit,
- a szolgáltatás célját, feladatát, alapelveit, így különösen a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását, az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módját.
- a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, valamint a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát, módját,
- az ellátás igénybevétele módját,
- a gyermekjóléti szolgáltató, intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módját,
- az igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat,
- a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módját, formáit.

A szakmai programot a tartalmi elemek változása esetén módosítani kell.

A bölcsődei férőhelyek változása, valamint a szakmai szabályokat tartalmazó jogszabály változása miatt a Szakmai program aktualizálása szükséges.

A szakmai program készítéséért az adott intézmény vezetője felel, melyet a fenntartónak kell jóváhagyni, aki jelen esetben ezt a jogát a Szervezeti és Működési Szabályzatában a Tisztelt Bizottságra ruházta.

A Szakmai Program az előterjesztés 1. számú mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Bizottság támogatását!

Határozati javaslat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottsága az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat Győr Szakmai Programját az előterjesztés 1. sz. melléklete szerint 2019. április 16. napjával jóváhagyja.

Felelős: a Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság elnöke

Határidő: azonnal

Győr, 2019. április 8.

Bodorné Mózes Ágota
osztályvezető

Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat Győr
9023 Győr, Kodály Z. u. 18.

SZAKMAI PROGRAM

A bölcsődei nevelés-gondozás alapprogramja

Készítette: Bartalné dr. Tóth Györgyi

Érvényesség:

A Szakmai Program 2019. április 16. napján lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat Győr működésére vonatkozó Szakmai Programot Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottsága

aszámú határozatával jóváhagyta.

Győr, 2019.....

.....
Szociális, Egészségügyi és
Lakásügyi Bizottság
Elnöke

I. Intézményi adatok

1. Az intézmény megnevezése:

Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat Győr

2. Az intézmény székhelye:

9023 Győr, Kodály Z. u. 18.

Telefon: 412-500, 437-410, Fax: 418-962

E-mail: gyermeklanc@gyoribolcsodek.hu, ebiszaktanacs@gyoribolcsodek.hu

Honlap: www.gyoribolcsodek.hu

3. Az intézmény fenntartója:

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata

9021 Győr, Városház tér 1.

Tel: 06/96-500-100

4. Az intézmény telephelyei (bölcsődék): 13 bölcsőde - 670 férőhely

I. számú Bölcsődei Központ

- Kodály Zoltán utcai Bölcsőde: 9023 Győr, Kodály Zoltán u. 18. 63 férőhely
Tel: 96/412-500, 96/437-410 6 csoport
E-mail cím: ebikodaly@gyoribolcsodek.hu
- Kiskúti úti Bölcsőde: 9027 Győr, Kiskúti út 16. 48 férőhely
Tel: 96/322-730 4 csoport
E-mail cím: ebikiskut@gyoribolcsodek.hu
- Zöld utcai Bölcsőde: 9028 Győr, Zöld u. 38. 52 férőhely
Tel: 96/416-056 5 csoport
E-mail cím: ebizold@gyoribolcsodek.hu

II. számú Bölcsődei Központ

- Örkény István utcai Bölcsőde: 9024 Győr, Örkény I. u. 2. 66 férőhely
Tel: 96/431-885 6 csoport
E-mail cím: ebiorkeny@gyoribolcsodek.hu
- Ménfőcsanakai Bölcsőde: 9012 Ménfőcsanak, Kisdobos u. 7. 46 férőhely
Tel: 96/449-004 4 csoport
E-mail cím: ebicsanak@gyoribolcsodek.hu
- Kígyó utcai Bölcsőde: 9025 Győr, Kígyó u. 13. 44 férőhely
Tel: 96/313-514 4 csoport
E-mail cím: ebikigy@gyoribolcsodek.hu

III. számú Bölcsődei Központ

- Türr István utcai Bölcsőde: 9022 Győr, Türr I. u 4. 50 férőhely
Tel: 96/320-366 5 csoport
E-mail cím: ebiturr@gyoribolcsodek.hu
- Gyórszentiváni Bölcsőde: 9011 Gyórszentiván, Körtér u. 10. 46 férőhely
Tel: 96/349-293 4 csoport
E-mail cím: ebiszentivan@gyoribolcsodek.hu
- Báthory utcai Bölcsőde: 9026 Győr, Báthory u. 2. 76 férőhely
Tel: 96/327-580 6 csoport
E-mail cím: ebibathory@gyoribolcsodek.hu

IV. számú Bölcsődei Központ

- Mónus Illés utcai Bölcsőde: 9024 Győr, Mónus I. u. 41. 46 férőhely
Tel: 96/422-733 4 csoport
E-mail cím: ebimonus@gyoribolcsodek.hu
- Jósika utcai Bölcsőde: 9024 Győr, Jósika u. 2. 23 férőhely
Tel: 96/421-038 2 csoport
E-mail cím: ebijosika@gyoribolcsodek.hu
- Kassák Lajos utcai Bölcsőde: 9023 Győr, Kassák Lajos u. 14. 44 férőhely
Tel: 96/424-899 4 csoport
E-mail cím: ebikassak@gyoribolcsodek.hu
- Cuha utcai Bölcsőde: 9024 Győr, Cuha u. 16. 66 férőhely
Tel: 96/415-268 6 csoport
E-mail cím: ebicuha@gyoribolcsodek.hu

5. Az intézmény ellátási területe:

Győr Megyei Jogú Város, valamint Abda, Börcs, Bőny, Dunaszeg, Dunaszentpál, Enese, Gönyű, Gyórladamér, Gyórújbarát, Gyórújfalu, Gyórzámoly, Ikrény, Kisbajcs, Koroncó, Kunsziget, Mezőörs, Nagybajcs, Nagyszentjános, Nyúl, Öttevény, Pér, Rábapatona, Rétalap, Töltéstava, Vámoszabadi, Vének községek közigazgatási területe.

6. Nyitva tartás:

- Az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat (röviden: Intézmény) a fenntartó által meghatározott nyitvatartási időn belül biztosítja a bölcsődékben a gyermekek ellátását.
- A bölcsődék 5 óra 30 perckor nyitnak és 17 órakor zárnak.
- A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő, törvényes képviselő kérésére gondoskodik a gyermek intézményi gondozásának, nevelésének megszervezéséről, valamint a szünidei gyermekétkeztetéséről.

II. Bölcsődék rövid bemutatása

Kodály Zoltán utcai bölcsőde

A bölcsőde 63 férőhelyes, Adyváros központi helyén, iskola és óvoda közvetlen közelében helyezkedik el. Három pavilonban, hat csoportszobában, gazdag játékkészlettel fogadja a gyermekeket. Új játékokkal felszerelt udvarral rendelkezik. A nevelési-gondozási feladatokat szakképzett kisgyermeknevelők látják el. A bölcsődés gyermekek számára **só-szobát** alakítottunk ki.

Zöld utcai bölcsőde

Az 52 férőhelyes bölcsőde Győr-Szabadhegy kertvárosi övezetében épült 1984-ben. Három pavilonban, öt csoportban fogadja a gyermekeket. Nagy, tágas játszóudvar biztosítja a kicsik mindennapi levegőzését, mozgásigényének kielégítését. A bölcsődében tornaszoba is működik. A szakmai programban az egészséges életre nevelés kapott kiemelt figyelmet. Családias környezetben fogadjuk a gyermekeket.

Kiskúti úti bölcsőde

A bölcsőde 1968 óta működik Gyárvárosban, csendes nyugodt utcában. Az épület körül tágas, nagy játszóudvar helyezkedik el, változatos játékokkal, a gyermekek mozgásigényének kielégítésére. A bölcsőde 48 férőhelyes. Négy gyermekszobában 8 fő szakképzett kisgyermeknevelő látja el a gyermekek nevelését és gondozását. Szakmai programunk kiemelt része a kisgyermek zenei nevelése.

Örkény utcai bölcsőde

A bölcsőde Győr egyik újabb városrészében, Marcalváros II-n található. Az épület pavilonrendszerben épült, 66 férőhelyes, három gondozási egységgel, hat csoportszobával. Világos, tágas szobákban fogadjuk a gyermekeket. Az udvar tágas, csendes, szabványnak megfelelő játékokkal ellátott. Kiemelt szakmai programunk az alapképességeket fejlesztő komplex vizuális nevelés.

Ménfőcsanaki bölcsőde

A 46 férőhelyes bölcsőde Ménfőcsanakon a Bezerédj Kastély közelében található. Tágas csoportszobái a gyermekek életkorának megfelelő bútorokkal, színes játékkészlettel felszereltek. A mozgásfejlesztő eszközökben gazdag udvar egészséges környezetet biztosít a gyermekeknek. Só-szoba is kialakításra került. Bölcsődei programunkban jelentős szerepet kap a környezet szeretete és védelme.

Kígyó utcai bölcsőde

A bölcsőde Szigetben található, családi házak, lakóházak környezetében. Tágas, gondozott játszókerttel rendelkezik. 44 férőhelyen, négy csoportban szakképzett kisgyermeknevelők nevelik, gondozzák a gyermekeket. Szakmai programunkban az anyanyelvi nevelést emeljük ki. Fontosnak tartjuk az alkotótevékenységet: az alkotás örömeinek megélését, önálló aktivitást, kreativitást.

Türr István utcai bölcsőde

A bölcsőde Győr belvárosában, nyugodt, csendes helyen található emeletes épületben, osztatlan zárt udvarrészsel. 50 férőhelyen öt gyermekcsoportban biztosítja a kisgyermek harmonikus fejlődését. Az egyik csoport kis létszámú speciális csoportként működik, ahol sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelése, gondozása történik. Szakmai programunk fő eleme a környezeti kultúra kialakítása.

Báthory utcai bölcsőde

A 2016-ban felújított 76 férőhelyes bölcsőde Révfaluban csendes környéken található. Hat csoportban, szobánként 12-14 kisgyermek szakszerű gondozását és nevelését biztosítja. Kiemelten foglalkozunk a kisgyermek optimális mozgásfejlődésének elősegítésével. A bölcsődei alapellátáson túl szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyelet működik a bölcsődében. A bölcsőde só-szobával is rendelkezik.

Győrszentiváni bölcsőde

A bölcsőde Győrszentivánon található, 46 férőhelyes. Négy csoportszobában folyik a nevelés-gondozás, szakképzett kisgyermeknevelők közreműködésével. Színes játékkészlet segíti az önálló játéktevékenységet. Modern játékokkal felszerelt nagy udvarral rendelkezik. Szakmai célkitűzésünk a környezet megismerése, de az egészségmegőrzést is fontosnak tartjuk. Só-szoba is működik.

Mónus I. utcai bölcsőde

A bölcsőde 46 férőhelyes, Marcalváros és Nádorváros találkozásánál fekszik. Pávilonrendszerben épült, két gondozási egységből áll, amelyekhez teraszok kapcsolódnak, előttük füves játszóudvarral. A só-szobában, a téli hónapokban kúraszerű sóterápián vehetnek részt a gyermekek. A jól felszerelt tornaszobában folyamatosan biztosítjuk a változatos mozgás lehetőségét, amely fő szakmai célunk.

Cuha utcai bölcsőde

A bölcsőde Marcalvárosban 66 férőhelyen fogadja a gyermekeket, hat családián kialakított csoportszobában. Az intézményt tágas, füves udvar veszi körül. Szakmai programunkban az egészséges életmódra nevelést emeljük ki. Gondot fordítunk a helyes táplálkozásra, a mozgásra. A bölcsőde rendelkezik só-szobával, tornaszobával és légterápiás készülékkel. Ételtőlételt, színes programokat szervezünk.

Kassák Lajos utcai bölcsőde

A 44 férőhelyes bölcsőde Adyvárosban 1977 óta fogadja a kisgyermeket. Tágas, nagy játszódudvarral rendelkezik. Pavilonrendszerben épült, melyben négy csoport működik. Szakképzett kisgyermeknevelők látják el a gyermekek korszerű gondozását-nevelését. Szakmai programunk kiemelt része a mese, vers, mondóka, mely az anyanyelvi nevelés fontos, mással nem pótolható lehetősége.

Jósika utcai bölcsőde

A legkisebb, 23 férőhelyes bölcsőde Nádorvárosban, kertvárosi övezetben helyezkedik el. Két csoportszobában fogadja a gyermekeket. A szakmai munkában elsődleges szerep jut a környezettudatos nevelésnek. Parkosított udvarunkon saját kiskertet gondozunk, madáretetőnkben télen gondoskodunk a madarak etetéséről. Fontosnak tartjuk az ünnepeinken keresztül átélte hagyományőrzést.

III. A bölcsődei nevelés - gondozás szakmai programja

Az Intézmény

- Az ENSZ Emberi Jogok Nyilatkozata,
- az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól” c. dokumentumban rögzítettek,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól, és működésének feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet),
- a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet,
- a pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei,
- az általános emberi, etikai alapelvek,
- az első évek meghatározó szerepének elismerése,
- a bölcsődei nevelés, gondozás története alatt felhalmozódott értékek,
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata

figyelembevételével határozza meg a bölcsődékben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit, melyek érvényesek a speciális csoportokra és a szolgáltatásokra is a sajátosságainak megfelelő kiegészítésekkel.

Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a bölcsőde nevelő, gondozó munkájának minimumkövetelménye.

Az Intézmény szakmai programja „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjával”, valamint „A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai” című Módszertani levéllel összhangban készült, melyek keretét, részletes iránymutatást adnak az egységes szakmai munkához.

IV. Az igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

1. A gyermeki jogok védelme

A gyermeknek joga van:

- hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez,
- személyiségének kibontakoztatásához,
- a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához,
- a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- hogy sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságának tiszteletben tartásához,
- hogy a bántalmazással, fizikai, vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozáshoz, neveléshez.

2. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

- Az Intézmény dolgozóit megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.
- Munkájukkal kapcsolatban megilleti az a jog, hogy hozzájussanak a szükséges információkhoz.
- Munkájuk során védelemre jogosultak a velük szembeni jogsértő, vagy etikátlan bánásmóddal szemben.
- A gyermekek érdekeit kell elsődlegesnek tartaniuk, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeiket, jogaikat.
- A kisgyermekgondozók a gyermek nevelése, gondozása, családgondozása során hivatalból járnak el és e tevékenységükkel kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősülnek.
- Saját érdekeik képviselőjét illetően jogosultak a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének és a Magyar Bölcsődék Egyesületének tagságára.

3. A szülő jogainak védelme

A szülő joga, hogy:

- megismerhesse az Intézményt, a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a nevelési-gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől, a bölcsőde vezetőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban, melynek illeszkednie kell a jogszabályi feltételekhez és a szakmai módszertanhoz,
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

4. A szülő kötelessége

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együtt működjön,
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

A gyermeki jogok védelme érdekében az intézmény – azzal, hogy a bölcsődékben kifüggesztésre került a gyermekjogi képviselő elérhetősége – biztosítja, hogy a gyermek hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék.

Az intézményben érdekképviselői fórum működik.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviselői fórumnál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, valamint a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak kötelességzegése esetén.

V. A bölcsődei ellátás jellemzői

1. Az ellátandó terület jellemzői

Győr Magyarország ötödik legnagyobb városa, az ország egyik legfejlettebb térségében kiemelkedő szerepet tölt be, gazdasági, egyházi, egészségügyi, szociális, kulturális, oktatási és közigazgatási területen, amely meghatározza intézményrendszerének kialakítását is. Intézményrendszerén belül fontos szerepet jut az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózatnak. Győr Megyei Jogú Város lakónépessége 2018. december 31-én 125.139 fő volt. Az 1-3 éves korú bölcsődébe járó gyermekek között tapasztalható a másfél-kétéves korú gyermekek arányának növekedése, kis számban egy éven aluli gyermekek is igénybe veszik az ellátást. Az Intézmény felvállalja sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek napközbeni ellátását is, akik száma folyamatos növekedést mutat. A gyermekcsoportok kialakításánál mind az életkort, mind a sajátos nevelési igényt figyelembe vételre kerül. Jelenleg 20 fő kisgyermek nevelése, gondozása történik speciális csoportban, illetve integráltan több bölcsődében. A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű ellátottak száma az Intézményben nagyon alacsony (2018. évben két hátrányos és egy halmozottan hátrányos kisgyermek).

A bölcsődei férőhelyekre a szülői igények magasak, a rendelkezésre álló férőhely száma biztosítja a jelentkező igények kielégítését. A nevelési év kezdetén a gyermekek elhelyezése problémamentes, a szülői igények maximálisan figyelembe vehetők, azonban a nevelési év második felében a gyermekek bölcsődei elhelyezése nagyobb szervezést igényel. A bölcsődei ellátás mindenki számára elérhető. A bölcsődék elhelyezkedése az összes városrészt lefedi, egyenlő hozzáférést biztosítva. A Bölcsődei Központok kialakításával lehetővé vált a bölcsődék férőhelyeinek egyenletesebb kihasználása.

2. A bölcsőde definíciója, funkciói

A bölcsőde a gyermekvédelmi alapellátás keretében családvédelmi, szociális, egészségügyi, nevelési, egészségnevelési, azaz gyermekjóléti funkciót, valamint preventív gyermekvédelmi szerepet tölt be.

A bölcsőde a családban nevelkedő három éven aluli gyermekek nappali felügyeletét, nevelését, gondozását, szükségleteinek kielégítését, foglalkoztatását, étkeztetését, harmonikus testi és szellemi fejlődésének segítését végzi az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

A bölcsőde a gyermekvédelmi alapellátás keretében biztosítja a hat éven aluli, sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek nevelését-gondozását is.

3. Az ellátás igénybevételének módja

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást, és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

Egyéb ok miatt a gyermekek napközbeni ellátását különösen olyan gyermek számára kell biztosítani:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló, vagy időskorú személy nevel,
- akinek szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni:

- ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll,
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- a védelembe vett gyermeket.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos, vagy házi orvos, a család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik, a sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévét betölti.

Ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig, szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig részesülhet bölcsődei ellátásban, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Ha a gyermek 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

A sajátos nevelési igényű gyermek, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátásban részesülhet 6. életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A sajátos nevelési igényű gyermek, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével - az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Az intézmény, sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátása biztosítása érdekében együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

A bölcsődei ellátás igénybevétele kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője nyújthat be a Bölcsődei Központ vezetőjéhez.

Az igénybevétel megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 32. §-a szerinti megállapodást köt.

4. Az ellátás megszűnése

4.1. A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek harmadik életévét betöltötte és érett az óvodai nevelésre,
- a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-én, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja,
- a gyermek a hatodik életévének betöltését követő augusztus 31-én, ha sajátos nevelési igényét a Szakértői Bizottság megállapította.

4.2. A bölcsődei ellátás megszüntetése:

- Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését. Szakvélemény kialakítása előtt más szakember (gyógypedagógus, pszichológus, kisgyermeknevelő) véleményét is kikérheti.

VI. A bölcsődei nevelés célja

A bölcsőde hitvallása

Azt valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első három évnek meghatározó szerepe van a gyermek későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó. Fontosnak tartjuk a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázzuk a ránk bízott gyermekeket.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciósszerű tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatóként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

VII. A bölcsődei nevelés alapelvei

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

2. A koragyermekkorai intervenciósszerű szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenciósszerű szemlélet magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenciósszerű szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A kisgyermeknevelők - a közöttük levő személyiségbeli különbségek tiszteletben tartásával - a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyet értenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, a kialakítandó szokásokat, nevelői gyakorlatokat egymáshoz közelítik, egységes nevelést biztosítanak.

6. A biztonság és stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

8. Az egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához, és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

10. A gyermekkori kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

11. Az Intézmény a nevelés, gondozás elveinek megvalósítása érdekében gondoskodik

- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes bölcsődei légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni, és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető **játékról**,
- a játéktevékenységen keresztül az életkornak megfelelő műveltségterületek közvetítéséről,
- a kisgyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről,
- a nemzeti hovatartozás megismertetéséről, ápolásáról, a néphagyományőrzésről.

VIII. A bölcsődei nevelés feladatai

1. A családok támogatása, szülői kompetencia fejlesztése

Az Intézmény, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenció feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermekfogyaszorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekes esetében korrekív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség.

3. Az érzelmi fejlődés és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermekes beszédkézségének fejlesztése

érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

IX. A bölcsődei nevelés - gondozás személyi és tárgyi feltételei

1. Személyi feltételek

A működési feltételek legfontosabb eleme, mely mind mennyiségi, mind minőségi szempontból alapvetően meghatározza a szakmai program végrehajtásának minőségét.

A bölcsődében a nevelő-gondozó munkát a kisgyermeknevelő végzi, jelenléte a nevelés, gondozás egész időtartalmában fontos feltétele a bölcsődei ellátásnak.

A kisgyermeknevelő modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

A kisgyermeknevelők: csecsemő- és gyermekgondozó, csecsemő- és kisgyermek gondozó, nevelő, csecsemő- és kisgyermek nevelő-gondozó, bölcsődei szakgondozó, **csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens, valamint csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) szakképesítéssel rendelkeznek.**

Nemcsak a kisgyermeknevelő személyisége, hanem a végzettsége, és létszáma is meghatározó.

A bölcsődei dajkák munkájukkal hozzájárulnak a szakmai munka eredményességéhez.

A kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák létszáma megfelel az NM rendelet előírásainak.

2. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezet – a bölcsődei szolgáltatást nyújtó intézmény épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit, egyéb berendezéseit, bútorait, játékkészletét – a jogszabályi és szakmai előírások a csoportokba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk és alakítjuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja az alábbiak szerint:

- szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, otthonközeli légkört teremt,
- megfelel a testméreteknek,
- biztosítja egészségük megőrzését, higiéniáját,
- biztosítja a szabad levegőn altatás és tartózkodás feltételeit,
- nyáron pancsolási lehetőséget biztosít,
- lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését,
- elkülönülési lehetőséget biztosít,
- a gyermekeket színekkel, formákkal, környezetbarát- és természetes anyagokkal veszi körül,
- a homokozás, vizezés feltételei nemcsak jó idő esetén, az udvaron, hanem egész év folyamán biztosíthatók,
- az „alkotó szobában” lehetőség nyílik más jellegű manuális tevékenységekre is, mint magozás, sarazás, falfestés (függőlegesen), táblarajz, stb.
- a csoportszobák díszítése diszkrét és esztétikus, korosztálynak és az évszakoknak megfelelő, kultúrát hordoz,
- a bölcsőde tárgyi környezete – a mindenkor előírásokkal összhangban – megfelelő munkakörnyezetet biztosít a kisgyermeknevelőknek.

Az eszközöket és felszereléseket az NM rendelet 11. számú melléklete alapján biztosítjuk.

X. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

1. „Saját kisgyermeknevelő ” rendszer, személyi állandóság

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport, vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz.

A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A kisgyermeknevelő az úgynevezett ölelkezési időben (az az időszak, amikor gondozási egységenként mind a négy kisgyermeknevelő jelen van), idejét elsősorban a „saját” gyermekei nevelésére, gondozására fordítja, ezért ezt az időt minél hosszabban biztosítjuk.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, jobban számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

2. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődék szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Két csoport alkot egy gondozási egységet.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, legfeljebb 14 gyermek nevelése történik. A minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt és kisgyermek arány garantálja.

Sajátos nevelési igényű gyermekeket is ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 10, kizárólag SNI-s gyermeket ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 6 gyermek nevelése, gondozása valósul meg.

Igyekszünk biztosítani, hogy a bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járjon.

Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Törekszünk közel azonos korú (3-6 hónapos eltéréssel) és megközelítőleg azonos fejlettségi szinten álló gyermekcsoport kialakítására, de esetenként vegyes csoportok is működnek (1-2 év korkülönbség a legfiatalabb és a legidősebb gyermek között).

3. Bölcsődei napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend alkalmazásával a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítjuk, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja, mivel a folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a kisgyermek jó közérzetét teremtik meg.

Gyermekek napirendje

5.30 órától - 8 óráig	Gyermekek átvétele, korán érkező gyermekek altatása.
8 órától - 8.30 óráig	Folyamatos kézmosás étkezési sorrendben. Reggeli
8.30 órától - 10 óráig	Játék a csoportszobában.
10 órától - 11 óráig	Tízórai, majd játék a szabadban, rossz idő esetén a csoportszobában.
11 órától - 11.30 óráig	Folyamatos tisztázás, WC használat, kézmosás, étkezési sorrendben.

11.30 órától - 12 óráig	Ebéd
12 órától - 14.30 óráig	Alvás a csoportszobában, vagy a szabadban. Ébredés sorrendjében, szükség szerint WC használat, tisztázás, kézmosás.
14.30 órától - 15 óráig	Uzsonna
15 órától - 17 óráig	Játék a csoportszobában, vagy a szabadban, közben a gyermekek hazaadása.

A napirend függ:

- a gyermekcsoport életkori összetételétől,
- fejlettségétől,
- szükségleteitől.

Befolyásolják:

- az évszakok,
- az időjárás,
- a csoportlétszám,
- a bölcsőde nyitási-zárási időpontja.

Kialakításának további feltételei:

- a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” rendszer),
- a tárgyi feltételek,
- a jó munkaszervezés,
- a kiegészítő személyzet való összehangolt munka,
- a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

A kisgyermeknevelők, és a bölcsődei dajkák munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik.

XI. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

A bölcsődei élet tevékenységi formái és a kisgyermeknevelő feladatai

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

1. A gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése (öltözködés, tisztába tevés, WC használat, kézmosás, étkezés).

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy biztosítson próbálkozási lehetőséget a gyermeknek, biztatást, támogató segítséget adjon. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet.

A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

2. A játék

2.1. A játék fogalma

A játék fogalmán sokrétű és összetett viselkedést, és életmódot, életformát, elsődleges életkategoriókat értünk.

A játék a kisgyermekkor legfontosabb örömszerző tevékenysége, a bölcsődei nevelés leghatékonyabb eszköze, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést.

A kisgyermek a külvilág és saját belső világából származó benyomásait, játékában fejezi ki, így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó tevékenységgé.

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, játékszerekre van szükség. Kiemelt jelentőségének a bölcsőde napirendjében, időbeosztásában is meg kell mutatkoznia.

2.2. Felnőttek szerepe a játéktevékenységekben

Első, valódi játszótársa a családban is, a bölcsődében is a felnőtt: a szülő és a kisgyermeknevelő, aki a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.

A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. Feladata, hogy megfelelő csoportléghőmérsékletet, helyet, időt, ötleteket, eszközöket és élményt biztosítson a különböző játékformákhoz (mozgásos játékokhoz, szerepjátékokhoz, építő, konstrukciós játékokhoz, szabályjátékokhoz, bábozáshoz, stb.), nevelői magatartásával támogassa az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a gyermek kreativitását, ismeretszerzését, kedvezően irányítsa, alakítsa a társas kapcsolatokat, viselkedési formákat.

2.3. Társas együttlét jelentősége

A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, kedvezően befolyásolja az értelmi és érzelmi fejlődést. A társak viselkedése mintát nyújt a szokások kialakításánál és a viselkedési szabályok megtanulásánál, segítve a szociális képességek fejlődését a különböző játékhelyzetekben. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására.

2.4. Szabad játék

Külső kényszerítő körülmények nélkül jöhet csak létre, ahol nem az eredmény, a teljesítmény a fontos, hanem maga a folyamat. A kisgyermeknevelő feladata, hogy ehhez a szükséges nyugodt, derűs légkört és a megfelelő eszközöket biztosítsa, a játékot figyelemmel kísérje, és szükség esetén segítse.

A szabadság és korlátozás kellő arányában biztosságot és bizalmat, elfogadást és védelmet nyújtson.

2.5. Játékos tevékenységek

A csoportos játék gondos és igényes tervező, szervező és előkészítő munkát igényel a kisgyermeknevelőktől. A játékos tevékenységet megfelelő ráhangoló és levezető mozzanatok foglalják keretbe és egészítik ki, így válik a gyermek számára teljessé.

Többnyire csoportosan, kötelezettség nélkül vesznek részt benne a gyermekek.

A kisgyermek sok örömet talál a közös játékban, motiválja a többi kisgyermek jelenléte, szorongásoldó hatása van, segíti a társas élményt, fejleszti a kreativitást, a képzelőerőt, a játékkedvet. Ismeretszerző funkciója is van, alapokat teremt a későbbi tanulási folyamatokhoz, nevel.

2.5.1. Mozgás

A mozgás a kisgyermek elemi életszükséglete. A mozgásformák a különböző életszakaszokban, meghatározott sorrendben alakulnak ki, fejlődnek. A mozgás megfelelő fejlődése az értelmi fejlődésre is kihatással van.

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat,

A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztosságot legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a bentin nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

A szobai játékok a sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik.

2.5.2. Mese, vers, anyanyelvi nevelés

A mese, a vers nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális

fejlődésre. Olyan beszédhelyzet, amely erős, tartós, önkéntelen figyelmet vált ki. Anyanyelvi nevelő hatása abban áll, hogy ráfigyelteti a kisgyermeket az emberi beszéd érdekességére és értékére.

A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

A jó mese és gyermekvers szövege hangzásban, ritmusban, hangulatban, képi erőben messze felülmúlja hétköznapi beszédünket. A vers ősi formájában kitancolt, énekelt, zenével kísért szöveg volt. A beszéd zenei elemeire épül. Játék, szöveg, dallam, mozgás, beszédritmus és hangulat megbonthatatlan egységet alkot.

A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés a felnőtt szívből jövő ajándék, örömforrás, bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókinccs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését, az önálló véleményalkotást. A versek, mesék illusztrálása (kép, háttér, báb) segíti annak megértését, érdekesebbé varázsolja.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

2.5.3. Bábjáték

A bölcsődei bábjáték a pedagógiai bábjáték újabb ága.

A gyermek első három évében teljesen érzelmi beállítottságú, ezért érzelmi benyomásokra reagál a legjobban. A bábjátékban mindig a gyermek érzelmi világára hatva érzük el nevelői céljainkat. A báb a maga tipizáló jellegével a képszerű átélést a képszerű fogalomalkotás magasabb szintjére segíti. Hozzásimul a gyermek szimbólum-alkotó, játékos kedvéhez. A bábjáték a testi tisztaságra, kulturált étkezésre, általában a helyes viselkedésre való nevelés kitűnő és kézenfekvő eszköze.

2.5.4. Ének –zene, mondóka

„Zendítsd meg a testedet, a lélek veled zendül” – írja Kokas Klára.

A zene nemcsak a zenei képességek fejlesztésének nélkülözhetetlen eszköze, hanem az egész testre és személyiségre hatással van. Az ének-zene fejleszti a ritmusképzést, a légzéstechnikát, a hallást.

A bölcsődékben a sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet (szobai, természet) hangjainak megfigyelése (zajok, zörrenések, bogarak zümmögése, madarak éneke), a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés, vagy éppen a csend megfigyelése.

A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

A zene igényes kiválasztása a kisgyermeknevelő feladata. Tiszta, igaz művészettel tápláljuk és neveljük a gyermekeket.

2.5.5. Alkotó játékok: tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység, az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. Ezen kívül próbálkozhatnak a kisgyermek sós-liszt gyurmázással, papírmásékszítéssel, krumpli nyomdázással, termény képek készítésével. Az alkotó „munkát” lehet alkalmakhoz is kötni (ünnepek).

Az alkotó szobák lehetővé teszik, hogy egész év folyamán végezhető legyenek ezek a tevékenységek. A kisgyermeknevelő segíti, hogy a kisgyermekben működő természetes erők szabadon fejlődjenek a különböző tevékenységekben.

2.5.6. Ünnepek

Az ünnepek felélénkítik, megszínésítik napjainkat, igazi élményt nyújtanak felnőtteknek, gyermekeknek egyaránt.

Fontos az előkészület, a ráhangolódás. Fontos, hogy az ünnepek történeti hátterét, a kapcsolódó népszokásokat is megismerjék a gyerekek.

Mit ünnepelünk a bölcsődében?

- Mikulás,
- Karácsony,
- Farsang,
- Húsvét,
- Anyák napja,
- Születésnapok,
- Gyermeknap.

Egyes ünnepekhez kapcsolódó népszokások bemutatása alkalmat ad az óvodákkal való közös ünneplésekre is.

2.5.7. Egyéb (játékok – munka jellegű) tevékenységek

A gyermek legfontosabb tevékenységével, a játékkal munkára is nevelhetünk.

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.) Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

Hyének tevékenységek

- speciális lábtorna,
- gyümölcsnap (gyümölcstisztítás, szeletelés, dió-mogyorótörés)
- fogmosás,
- madáretető készítés,
- sütés,
- takarítás, fürdetés,
- termények gyűjtése és felhasználása,
- kiskert gondozása, viráglocsolás.

A játékban a gyermekek számos olyan magatartásformája, képessége fejlődik, alakul, amely a különböző munkák végzéséhez szükséges (manipulációs képesség, megfigyelőképesség, céltudatosság, a tevékenység megszervezése, elmélyülés a tevékenységben, felelősségérzet, problémamegoldó tevékenység, konstruktív képesség, a tevékenység befejezésének igénye, erőfeszítés, akaraterő).

A játékban kifejtett erőfeszítést a gyerekek sokszor szubjektíven munkaként élik meg. Ezért lehet a játék, mint tárgy, a gyermeknek tulajdonképpen fontos munkaeszköze.

A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorokkal való próbálkozás, az együttműködés, a feladatok megosztása.

Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet iránti érdeklődést, igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

3. Tanulás

3.1. A tanulás fogalma a bölcsődében

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A fejlődés, a tanulás folyamatos, időkorlátok nélküli, egyéni ütemnek megfelelő, ezért vannak benne megtorpanások, stagnálások, sőt visszaesések is. A kisgyermeknevelőnek a sajátos

nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

3.2. A tanulás célja a bölcsődében

Az önálló gondolkodás, a véleményalkotás, és a döntésképeség kibontakozásának segítése a tanulás fontos céljai, melynek irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye, ugyanis nem a fejlettebb szint gyors elérése a cél, hanem az, hogy minden gyermek örömteli tevékenységek során jusson előbbre.

3.3. A kisgyermekkorai tanulás szinterei a természetes élethelyzetek:

- a nevelés, a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció,
- a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.

3.4. A tanulás formái:

- utánzás,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- kisgyermeknevelő - gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

XII. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek (röviden SNI-s) bölcsődei nevelése, gondozása

1. SNI-s gyermek felvétele

A 0-5 éves korú sajátos nevelési igényű gyermekek felvehetők abba a bölcsődébe, ahol megfelelő személyi és tárgyi feltételek állnak rendelkezésre és a csoportlétszám lehetővé teszi. A bölcsődei ellátásba kerülő gyermekek sajátos nevelési igényét a Szakértői Bizottság szakértői véleménye állapítja meg.

Az SNI-s gyermekek felvételének bölcsődei lehetőségéről az igazgatóval konzultálva, a bölcsődei központvezetők döntenek.

2. SNI-s gyermek elhelyezése

Az SNI-s gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása történhet:

- a nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermekekkel közös csoportban, vagy
- speciális bölcsődei csoportban (Türr I. utcai bölcsőde) történik.

A speciális csoportban elhelyezett gyermekek állapotától függően határozzuk meg az egy kisgyermeknevelő által ellátható gyermeklétszámot, ez azonban kisgyermeknevelőnként három gyermeknél több nem lehet.

3. SNI-s gyermek ellátása:

Az SNI-s gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (figyelem, magatartásszabályozási zavar) küzd.

Amennyiben a bölcsőde SNI-s gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

A bölcsődében ellátott SNI-s gyermekek nevelését, gondozását végző kisgyermeknevelők munkáját gyógypedagógus segíti, aki szükség szerint konzultál a korai fejlesztést végző szakemberekkel.

Az SNI-s kisgyermek lehetőségei a világ megismerésében igen korlátozottak. A szűkebb élettér következtében ezek a gyermekek másodlagosan értelmileg is elmaradhatnak társaiktól, elszigetelődhetnek a gyermekközösségtől.

Ezért nagyon fontos már a csecsemőkorban felderíteni azokat a sokszor alig szembetűnő rendellenességeket, viselkedési formákat, mozgásszervi elváltozásokat, beszédfejlődés zavarait, mivel azok későn történő észlelése nehezen behozható, vagy esetleg behozhatatlan hátrányt jelentenek a gyermek életében, és késleltetik az adekvát terápia megkezdését is. A prevenciót nagyon fontosnak tartjuk, általa lehetőség nyílik még súlyosabb testi és pszichés elváltozások megelőzésére, elkerülésére.

Az SNI-s gyermekek teljes integrációja a közösség jótékony hatása által a gyermekeknek a társadalomba való beilleszkedését is könnyebbé teszi, az egészséges gyermekeket pedig hozzásegíti egy humánusabb, „másságot” toleráló pozitív személyiség kialakulásához.

Az SNI-s kisgyermek bölcsődei nevelése, gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve segítsük a gyermek optimális fejlődését, biztosítsuk a szülővel való együttműködést.

A szülők lehetőséget kapnak arra, hogy figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, választ kaphassanak kérdéseikre.

A kisgyermeknevelő a SNI-s gyermeket önálló személyiségként fogadja el, nevelését, gondozását a gyermek egyéni igényeinek figyelembe vételével végzi.

A kisgyermeknevelő az SNI-s gyermekkel való foglalkozás során módszerében figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktbben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A SNI-s gyermek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

Teljes integrációban a nevelési, gondozási folyamatokba épített játékos foglalkozás és az ép társakkal való együttlét biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermek harmonikus fejlődését.

A gyógypedagógus az integrált formában ellátott gyermekek estében is figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését.

XIII. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

1. A bölcsődei ellátásról szóló tájékoztatás módjai

A bölcsődei szolgáltatásról, az igénybe vétellel kapcsolatos információkról a szülők tájékozódhatnak Győr Megyei Jogú Város honlapjáról, az intézmény honlapjáról, valamint az intézményeknél tett személyes látogatás alkalmával, illetve e-mailben, vagy telefonon. Bölcsődeismertető kiadvány segít a leendő bölcsődések szüleinek a tájékozódásban.

2. A család és a bölcsőde együttműködése, a kapcsolattartás formái

2.1. Együttműködés

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához.

Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését.

A szülő a kisgyermeknevelőn keresztül ismerje meg a bölcsőde nevelési-gondozási szokásait annak érdekében, hogy segíteni tudjon gyermekének az új személyekhez és az új környezethez való alkalmazkodásban. A kisgyermeknevelő a szülő révén is ismerje meg a gyermek egyéni szokásait, hogy azt a nevelés-gondozás során figyelembe vehesse.

A kapcsolattartás, a tájékoztatás kölcsönös, őszinte, nyílt, etikus és a személyiségi jogokat tiszteletben tartó, de ne bizalmaskodó legyen.

Alapvető fontosságú a korrekt, lényegre törő, folyamatos tájékoztatás a gyermek fejlődéséről, viselkedéséről, egészségéről.

Az együttműködés formái változatosak, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél több formáját alkalmazzuk.

2.2. A kapcsolattartás formái

2.2.1. Direkt formájú:

- **Családlátogatás**

Célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek az otthoni környezetében való megismerése.

A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

Időpontja: Az első családlátogatásra a bölcsődei beszoktatás megkezdése előtt, vagy az alatt kerül sor a kisgyermek ébrenléti idejében, a családdal előre egyeztetett időpontban.

- **Beszoktatás**

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, vagy apa, vagy más családtag jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodást.

A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti beilleszkedését a bölcsődei közösségbe és csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket (étvágytalanság, súlycsökkenés, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, alvászavar).

A szülővel történő fokozatos beszoktatás során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülőnek információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságáról.

Ideje kb. 2 hét, de ez igény szerint lehet változó.

- **Napi kapcsolattartás**

Célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról.

Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor.

Az interakciós helyzetet pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

- **Egyéni beszélgetés**

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást, vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma.

Kezdeményezheti a szülő, kisgyermeknevelő, bölcsődei központvezető, szakmai vezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben egyéb szakember közreműködését kérjük.

- **Szülő-csoportos megbeszélés**

A szülő-csoportos beszélgetések tematikus megbeszélések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve.

A problémák megosztása egymás meghallgatása segíti a szülői kompetencia érzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedés-repertoár bővítésére.

A szülő-csoportos megbeszéléseket évente legalább három alkalommal, egyébként igény szerinti rendszerességgel szervezik.

- **Szülői értekezlet**

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja.

Összehívásának gyakorisága: legalább két alkalommal: a beszoktatás előtt, (lehetőség szerint a beszoktatást követően is) és a nevelési év végén.

A bölcsődét, vagy adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben (nyári leállás, felújítás) rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

- **Szervezett programok**

A szülőkkel együtt szervezett színes programok sikere a bölcsődék szülőkkel való jó kapcsolattartását jelzik. Segítik a szülőket a gyermekek nevelésében, lehetőséget adnak közösségi élmények megtapasztalására, a bölcsődében folyó szakmai munka megismerésére, a játékos, jó hangulatú közös időtöltés során.

Ilyen szervezett „családbarát” programok lehetnek: vetítés, előadás (pl. egészségmegőrzési témában), ünnepek, családi délután, kézműves foglalkozások, ételkóstoló).

2.2.2. Indirekt formájú:

- írásbeli tájékoztató (üzenő füzet),
- hirdető tábla,
- honlap,
- szórólap,
- bölcsődeismertető kiadvány,
- közösségi oldalakon való megjelenés.

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat.

XIV. Az intézmény kapcsolatai más intézményekkel, intézményen belüli kapcsolatok

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.

1. Bölcsődék közötti együttműködés

Az intézményhálózathoz tartozó bölcsődék közti együttműködés a szakmai program egységes végrehajtásán és a bölcsődék egyéni arculatának tiszteletben tartásán alapul.

Ennek érdekében a Bölcsődei Központvezetők az SZMSZ-ben meghatározottak szerint tartják megbeszéléseiket, melyet követően tájékoztatják a szakmai vezetőket.

Az intézmény vezetője negyedévente formalizált keretek között intézményvezetői értekezletet tart.

A szakmai tapasztalatok megosztása, a jó gyakorlatok átvétele érdekében az egyes bölcsődék között rendszeresek a szakmai látogatások.

2. Bölcsőde - óvoda kapcsolata

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben. A bölcsőde és

óvoda között fontos a tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenetet probléma mentesebbé teheti, ezért Intézményünk erre kiemelt hangsúlyt helyez.

3. Bölcsőde - társintézmények kapcsolata

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészsége fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

Az Intézmény kapcsolatot tart mindazokkal az intézményekkel, szakemberekkel, amelyek, és akik a gyermek bölcsődébe kerülése előtt (védőnők, házi gyermekorvosok), az alatt (egészségügyi intézmények, Szakértői Bizottság, korai fejlesztés szakemberei, gyermekvédelmi intézmények és szakemberek), és a bölcsődei élet után (óvoda) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. Az együttműködés szoros az ágazathoz tartozó szociális intézményekkel is. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az Intézmény nyitott és kezdeményező.

4. Bölcsőde – civil szervezetek kapcsolata

Az Intézmény és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges sajátos igényeinek kielégítéséhez. Az Intézményt szülő által alapított civil szervezet: a Gyermeklánc Győri Bölcsődei Alapítvány is támogatja.

5. A kapcsolattartás módjai:

- intézménylátogatások,
- formalizált, rendszeres egyeztetések, megbeszélések a fenntartó közreműködésével,
- a gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények szakmai vizsgálataiban való közreműködés,
- közös intézményvezetői megbeszélések,
- Intézményvezetők Klubjában való részvétel.

XV. Továbbképzési tevékenység

1. Továbbképzések biztosítása

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet előírja, hogy a szociális, illetőleg a gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző személyek (a továbbiakban: személyes gondoskodást végző személyek) folyamatos szakmai továbbképzésben kötelesek részt venni (a továbbiakban: továbbképzésre kötelezettek).

- A továbbképzési kötelezettséget a dolgozók minősített továbbképzésen való részvétellel tudják teljesíteni négyéves továbbképzési időszakokban.

- A megszerzendő pontok száma: középfokú végzettséggel rendelkezők esetében 60 pont, a felsőfokú végzettséggel rendelkező szakembereknek 80 továbbképzési pont.
- A pedagógus munkakörben dolgozó kisgyermeknevelők pedagógus életpálya modell szerinti minősítésre kötelezettek. Ez vonatkozik azokra a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.
- A középfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelők háromféle képzésen való részvétellel teljesíthetik a továbbképzési kötelezettségüket: kötelező (20%), munkakörhöz kötött (40%) és szabadon választott (40%), összesen 100%.
- Vezetői megbízással rendelkező kisgyermeknevelők a 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet alapján vezetőképzésre kötelezettek, amely alap, illetve mesterképzésből áll. A szakmai vezetők alap- a magasabb vezetők mesterképzésre kötelezettek.
- A bölcsődei dajka munkakörre vonatkozóan a 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelete az irányadó.

Az Intézmény a személyes gondoskodást végző személyek (szakmai dolgozók) szakmai felkészültségét, folyamatos továbbképzését biztosítja azáltal, hogy különböző tanfolyamokon, tréningeken, szakmai napokon részvételt biztosít a számukra éves továbbképzési terv alapján.

2. Házi továbbképzések

Az intézmény saját erőforrásait kihasználva belső továbbképzéseket, tréningeket, szakmai napokat, intézménylátogatásokat szervez. Ezek az úgynevezett házi továbbképzések a szakmai igazgatóhelyettes szaktanácsadó vezetésével zajlanak. A programok a szakmai munka élénkítését, a kapcsolatok erősítését célozták. A házi továbbképzések bölcsődelátogatás, képzés, kisgyermeknevelői klub formájában valósulnak meg. Előbbiekben nem csak kisgyermeknevelők, hanem vezetők, technikai dolgozók, adminisztrátorok, élelmezésvezető is részt vesznek. A házi továbbképzéseken időszerű szakmai kérdésekről esik szó. Ezek az alkalmak lehetőséget adnak a felvetődő szakmai problémák megbeszélésére, alkalmas módszerek begyakorlására, szakmai újítások, ötletek bevezetésére. A továbbképzések újszerű ismereteket is adnak a kisgyermeknevelőknek, friss tudással gazdagodhatnak, illetve a régi ismereteket más megvilágításba helyezik. Az információszerzésnek új útjai nyílnak. Nagyon fontos ezek helyes mederben tartása, különösen a fiatal munkatársak körében. A különböző bölcsődékből érkező, különböző korosztályhoz tartozó szakemberek összekovácsolódnak, ami a közösségi munka jobbítását szolgálja.

XVI. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

Az Intézmény - az alapellátás elsőbbsége mellett - családtámogató szolgáltatásokat szervez. Ilyen szolgáltatások a játszóház, az időszakos gyermekfelügyelet, a nevelési tanácsadás. Mindezeket bármely család igénybe veheti. A kisgyermek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit.

A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell.

Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkorai intervenció szemléletének befogadását.

A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása.

Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban rögzítjük.

1. Formái

1.1. Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő elfoglaltsága idejére, a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban kérheti gyermeke bölcsődei elhelyezését, előzetes beszoktatás után, a bölcsőde nyitva tartási idejében a normál bölcsődei csoport üres férőhelyeire. Az intézmény a szolgáltatást igénybevevő szülővel, vagy törvényes képviselővel Megállapodást köt, melyben a személyi adatokon kívül rögzíti a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát, azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben.

Az időszakos gyermekfelügyelet igénybevételéhez a szülő köteles nyilatkozni arról, hogy a gyermeke közösségi részvételre alkalmas, továbbá minden szolgáltatás igénybe vételének megkezdésekor arról, hogy gyermeke nem beteg. A közösségi részvételi alkalmasságról a nyilatkozatot egyszeri alkalommal kell megtenni, az első igénybe vételkor.

A szolgáltatás igénybevételének díjtétele az önkormányzat rendeletében meghatározott összeg, melyről az intézmény faliújságján, továbbá az intézményvezetővel való személyes konzultáció során szerezhethet tudomást a szülő (törvényes képviselő).

Az időszakos gyermekfelügyelet során végzett nevelési, gondozási tevékenység dokumentálása az Intézmény igazgatója által előírt módon történik. Az időszakos gyermekfelügyelet reggel 8 órától 12 óráig vehető igénybe.

1.2. Játszóház

A gyermekeket a szülővel (gondozó) együtt fogadják játékos együttlétre délelőtt 8 órától 12 óráig.

A szakképzett kisgyermeknevelő háziasszonyi szerepet tölt be a csoportban.

A játszóház lehetőséget teremt arra, hogy:

- a szülők együtt játsszanak gyermekeikkel az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között,
- a gyermekek barátkozhassanak egymással,
- a szülők kicserélhessék tapasztalataikat, beszélgethessenek egymással,
- a szülők tanácsot, segítséget kérjenek a kisgyermeknevelőktől,
- klubszerű foglalkozások keretében beszélgethessenek a kisgyermeknevelés-gondozás, az egészséges életmód, stb. területének szakembereivel.

XVII. Gyermekélelmezés szempontjai

1. A bölcsődei gyermekélelmezés jelentősége

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés. Az utóbbi évtized tapasztalatai egyértelművé tették, hogy a táplálkozás és az egészség összefügg egymással. Tudományosan bizonyított, hogy a táplálkozási szokások kisgyermekkorban alakulnak ki, és az egész életre kiható ízlésformáló szerepük van. Ezért az egészséges életmódra nevelésnek már a bölcsődében el kell kezdődnie. Ennek egyik fontos része az, hogy az étkeztetésben az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesüljenek, annak érdekében, hogy összetételében kielégítse a gyermeke energia-és tápanyagigényét, illetve a felkínált, étrendet alkotó enni, innivalókon keresztül a gyermekek megismerhessék a korszerű táplálkozás alkotóelemeit.

A táplálkozásnak, étkezésnek nemcsak a gyermek testi fejlődésében van szerepe, hanem az érzelmi élet (csecsemőtáplálás), az értelmi és szociális fejlődésében is. Az önállósodás, a szokások helyes kialakításának fontos területe.

Az étkezés jól szervezett, a kisgyermeknevelő nyugodt, kellemes hangulatot biztosít az étkezés ideje alatt, kellő időt ad az étel elfogyasztásához, figyelembe veszi a gyermek egyéni szokásait, irányítja azt.

A bölcsődei élelmezés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy, hogy a **táplálék:**

- mennyiségileg elegendő,
- minőségileg helyes összetételű,
- higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

A korszerű gyermekélelmezés elveinek és gyakorlatának változásait figyelemmel kísérjük és felhasználjuk a bölcsődei étkeztetésben.

Krónikus betegség, vagy táplálékallergia miatt diétára, speciális étrendre szorulókat ellátását a bölcsőde biztosítja. Dietetikus élelmezésvezetővel rendelkezünk.

2. A csecsemőtáplálás

Az előírások, a higiénia maximális betartásával, különös gondossággal kell, hogy történjen. A csecsemő edényeinek tárolása, mosogatása, a tápszerek elkészítése fokozott odafigyelést igényel.

Szojtatós anyáknak a szoptatáshoz megfelelő, nyugodt körülményeket biztosítunk.

3. Kisgyermektáplálás

Az egy éves kor feletti korcsoportok táplálkozásában, illetve a bölcsődés étkeztetésben a „Közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról” szóló 37/ 2014. (IV. 30.) EMMI rendelet az irányadó.

A gyermekeknek külön étlap szerint főzünk.

4. Az étrend tervezése

Az ételmezésvezető állítja össze az étlapot a korosztály ételmezési- és nyersanyagnormáinak figyelembevételével. A változtatásokkal kapcsolatosan, a bölcsőde szakmai vezetői, központvezetői egyeztetnek az ételmezésvezetővel.

Az étrend tervezésekor figyelembe vesszük, hogy a bölcsődei ételmezésben négyszeri étkezés szerepeljen, amely biztosítja a napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át. Ez a négy étkezés a reggeli, a tízórai (gyümölcs vagy zöldség és folyadékpótlásra víz), az ebéd (egy héten négyszer szerepel főzelék, egyszer leves, túrós, vagy gyümölcsös süteménnyel), valamint az uzsonna.

Az étrend változatos, idényszerű, ízében megfelelő, az önálló étkezésre nevelésre alkalmas. Az étkeztetés közegészségügyi szabályai rendelkeznek a bölcsődék helyiségeinek megfelelőségéről, a raktározásról, tárolásról, nyersanyag-előkészítésről, a készétel előállításról, a tálalásról, a mosogatásról, a személyzetre vonatkozó előírásokról.

5. Étrend általánosan

- Reggeli: kenyérféle, péksütemény felváltva, barna vagy rozsos, vagy fehér pékáru. Komplet fehérjeforrást tartalmazó húskészítmények, szendvicsskrémek. Tej-tejes ital, savanyított tejtermékek: kefir, joghurt, szezonális zöldségek.
- Tízórai: rostos gyümölcsle, vagy gyümölcs.
- Ebéd: szezonális gyümölcsök, zöldségfélék párolással, habarással változatosan elkészítve, sűrítés: habarás, burgonyával. Rakott, csőben sült, töltött ételek. Feltét: fehér húsok (baromfi) enyhe fűszerezés, szálkamentes tengeri hal. Tartalmas húsos leves, heti 1 alkalommal. Ebéd után szezonális gyümölcsök. A só fogyasztása kismértékben ajánlott.
- Uzsonna: különböző kenyérfélék, péksütemény, kalács tejjel, tejtermékkel párosítva, ritkán vajas-mézes, vajas- lekváros, (2 hetente 1 alkalommal). Tej, tejes ital, fehérjeforrás.
- Gyümölcsnap: szezonális gyümölcsök ismertetése, kóstolása, heti 1 alkalommal (szerda) tízóraiáskor.

XVIII. Egészségmegőrzés szempontjai, higiénés szabályok

1. Higiénés szabályok

- étkezések előtti kézmosás,
- papír zsebkendő, papírszalvéta használata,
- fürdőszobai gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pólyázó asztal, WC, kézi fertőtlenítés,
- a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- havi 1 alkalommal, ill. szükség esetén, soron kívül játékosmosás, fertőtlenítés,
- napi, heti, ill. szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- kéthetente, ill. szükség esetén soron kívüli ágyneműcsere,
- heti, ill. soron kívüli törölközőcsere.

2. Prevenció, betegségmegelőzés

- vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcs fogyasztása,
- gyermekfogászati: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása, a vízfogyasztás ösztönzése, növelése,
- 2 éves kor: szájöblítés,
- 2 és fél év körül: fogkrém nélküli fogmosás, ha higiéniai előírások betartásával megoldható.

3. Levegőzés

- időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva,
- kánikulában, esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben, vagy mínusz 5 foknál hidegebb időben mellőzzük!

4. Tudatos testápolási szokások

- kialakítjuk a tudatos testápolási szokásokat a gondozási műveletek során.

5. Rendszeres testmozgás, napi szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása

- biztosítjuk a napi testmozgást, megfelelő udvari mozgásfejlesztő játékokkal, (homokozó, mászóka, bicikli, favonat, csúszda, kombinált játékeszközök).

6. Harmonikus életvitel

- rugalmas napirend a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével az aktív és passzív időtöltések megfelelő aránya,
- garantáljuk a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyagot,
- támogatjuk a szülőket a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében.

XIX. A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére

A gyermek belső érése, a családi nevelés és a bölcsődei nevelési, gondozási folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az óvodai életre való felkészültségnek testi, lelki, szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges és fontos.

1. Testi fejlődés

- A **testileg** egészségesen fejlődő gyermek három éves kora körül már az önállósodás útján halad, éppen a „tegyél le” szakaszban van.

- Az anatómiai és fiziológiai változások területén ugrásszerű változások most nem következnek be, inkább kisebb telési és nyúlási szakaszok váltakoznak.
- Az évenkénti hossznövekedés 4-5 cm, a tömeggyarapodásé 1,5-2 kg.
- A csontrendszer megerősödik, bár még nem fejeződik be a csontosodás folyamata.
- A gerincoszlop és a többi csont is meglehetősen hajlékony.
- Az izomrendszer is fejlődik, a gyermek mozgásai biztosabbá, koordináltabbá válnak.
- Az idegrendszer folyamatai közül az ingerület a domináns, a gátlások lassabban alakulnak ki, emiatt nagy a mozgáséhség. Az agy tömege 3 éves korban 1100 g.

2. Lelki fejlődés

- A **lelkileg** egészségesen fejlődő gyermek a bölcsődéskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az óvodába lépésre.
- Három éves kortól fokozatosan kezd függetlenedni az észlelés a cselekvéstől, a szenzomotoros intelligencia időszaka lezárul. Ezután a látás veszi át a vezető szerepet, bár látásmódja még globális, strukturálatlan, részletek felismerésére, elemzésére nem képes.
- Az **emlékezet** fejlődésénél az önkéntelen, spontán emlékezet dominál. Az emlékezetet - mint sok egyéb funkciót - a mozgás és a cselekvés határozza meg. A verbális emlékezete is cselekvésbe ágyazva fejlődik sokkal több szót jegyez meg, ha az eseményeket eljátssza, vagy ha a mondókák, versek mozgásos programmal kapcsolódnak.
- **Képzeletüket** feltűnő élénkség, merész csapongás jellemzi, erős emóciók táplálják. Mivel a valóságot még nem ismeri, a képzeletvilágát választja érzelmei, vágyai, kívánságai teljesülésének színhelyéül.
- Értelmi fejlődésben a szenzomotoros periódus lezáródása után a művelet előtti gondolkodás jellemzi, melynek legfőbb sajátosságai:
 - egyszerre csak egy nézőpontot tud figyelembe venni /centrálás/,
 - saját szemléletét nem tudja hozzáigazítani máséhoz /egocentrikus/,
 - viszonylatokat nem érti /egy szempontú/,
 - ugyanannak a dolognak kétféle aspektusát nem tudja figyelembe venni /invariancia/.
- **Absztrakt beszéd** időszaka:

Az egészségesen fejlődő gyermek a 3. életév után szavakra szóval válaszol, képes a múltban megtörtént eseményt is regisztrálni.

Ez a beszéd már igazi közlő funkciót hordoz, és egyik fontos feladata a szociális kapcsolatteremtés. Ennek érzelmi aspektusa is van, a gyerek nagyon gyakran nem is tudja, hogy mit akar mondani, csak kapcsolatot akar kezdeményezni.

3. Szociális fejlődés

A bölcsődéskor végére a gyermek szociálisan is éretté válik az óvodára. Képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival.

A három évesek csoportosulásainak a hely, a mozgás és a tárgy csoportformáló alkalmi után a tevékenység és a szerep adják meg az együttesség tartalmát.

Már ebben az életkorban az egykorúakból álló csoportnál jelentkezik az aktív társas viselkedés első formája az összedolgozás.

Főként építőjátékban figyelhető meg. Az egyik gyerek odaadja a másinak a kockát, az ráteszi a közösnek tekintett építményre.

Az összedolgozás során kialakulhat munkamegosztás, vagy különböző és felcserélhető szerepek is.

A 3. életévüket betöltött gyerekek az új nevelési év kezdetén bölcsődés társaikkal együtt kerülhetnek egyazon óvodai csoportba.

A már ismerős és kialakult társkapcsolataik révén beilleszkedésük az új csoportba harmonikusabb, kapcsolataikat pozitív érzelmi töltés jellemzi.

4. Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés célja a bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiségformáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel történik. A bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszik a gyermeket a tanulásra.

A kötetlenség, a szabadon választhatóság fontos, a gyermek választ tevékenységi formát érdeklődése szerint. A személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával valósul meg, melyek a következők:

- gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése,
- a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés,
- önállósági törekvések legmesszebb menőig való segítése,
- az ezt biztosító feltételek megteremtése,
- alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése,
- szociális és individuális értékek közvetítése,
- a kettő közti egyensúly megtalálásának segítése,
- kreativitás segítése,
- a fantázia fejlesztése,
- az érdeklődés megteremtése, fenntartása,
- sikerélményhez való juttatás,
- kudarcok megelőzése.

„Engem ne emeljen a magasba senki, ha nem tud addig tartani, míg tényleg megnövök. Guggoljon ide mellém, ha nem csak hallani, de érteni akar, hogy közel legyen a szívdobogásunk.”

(Birtalan Ferenc)

Győr, 2019.....

.....
Bartalné Dr. Tóth Györgyi
igazgató

XX. Szakmai program jogi háttere

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet
- a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról, és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet
- a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről szóló 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet
- a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet
- a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet
- a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet
- a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet
- a vendéglátóipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet
- az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK) szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet
- a játszótéri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet és a hozzá kapcsolódó MSZ EN 1176 szabványsorozat
- MSZE-24210-1: 2012 Nevelési intézmények tervezési előírásai I. rész Bölcsődék
- a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló helyi önkormányzati rendelet

Módszertani kiadványok, szakmai segédletek jegyzéke

- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai – Módszertani levél Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet (Budapest, 2012)
- Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél (NCSSZI, Budapest 2003)
- Játék a bölcsődében. Módszertani levél (NCSSZI, Budapest 2003)
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához (BOMI, Budapest 1989)
- Folyamatos napirend a bölcsődében. 3. sz. módszertani levél (BOMI, Budapest 1982)
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő módszertani útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez (1982. Kézirat)

MEGÁLLAPODÁS

Bölcsődei ellátás igénybevételéhez

mely létrejön egyrészről az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat, továbbiakban EBI (képviseli: Bartalné dr. Tóth Györgyi igazgató) és(lakcím:) törvényes képviselő/szülő - a továbbiakban ellátást igénylő - között a mai napon a törvényes képviselő gyermeke(anyja neve:..... szül.helye,.....ideje:.....év.....hó.....nap) bölcsődei ellátása igénybevételéről az alábbiak szerint:

- **Az ellátás helye:**..... bölcsőde.
- **A bölcsődei ellátás kezdete:.....várható időtartama:.....**
 - Az ellátás legkésőbb annak a bölcsődei nevelési évnek a végéig tart (augusztus 31.), amelyben a gyermek a 3. életévét betöltötte.
 - Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.
 - Sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek a bölcsődei ellátás keretében a Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító nevelésben – gondozásban vehet részt. Sajátos nevelési igényű gyermeket a bölcsődébe próbaidővel veszünk fel, melynek időtartama: három hónap.

- **A bölcsődei ellátás megszüntetésének módja:**

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- A bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek harmadik életévét betöltötte és érett az óvodai nevelésre,
- A gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-én, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem volt érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolta,
- A gyermek a hatodik életévének betöltését követő augusztus 31-én, ha sajátos nevelési igényét a Szakértői Bizottság megállapította,
- Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartása veszélyezteti a többi gyermek fejlődését. Szakvélemény kialakítása előtt más szakember (gyógy pedagógus, pszichológus, kisgyermeknevelő) véleményét is kikérheti.

- **A szolgáltatás formája, módja:**

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára. A gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően az alábbiakat biztosítja:

- a nevelés- gondozás feltételeit,
- a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- megfelelő textíliát, bútort, búrort,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit,
- az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést a külön jogszabályban meghatározottak szerint.

- **Személyi térítési díj megállapítása:**

A 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsőde esetén külön kerül meghatározásra a gondozásra, nevelésre, nappali felügyeletre és a foglalkozásra vonatkozóan, valamint az étkeztetésért fizetendő térítési díj mértéke.

Az intézményi térítési díjat a Szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló Önkormányzati rendelet állapítja meg. Ennek alapján:

- a gondozásért megállapított intézményi térítési díj: 0 Ft.

A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagkötségének egy ellátottra jutó napi összege. A térítési díjat az intézmény a napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának, valamint az alább felsorolt normatív kedvezmények figyelembevételével állapítja meg. Ennek alapján:

- az étkeztetés intézményi térítési díja:Ft /fő/nap.

- **Térítési díj kedvezmények igénybe vétele:**

Az 1997. évi törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban Gyvt.) 21/B. §. (1) bek alapján az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani, ha a gyermek:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékmal csökkentett összegének 130%-át,
- nevelésbe vették;

A kedvezményes térítési díj igénybevételére való jogosultságot a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet 6. melléklete alapján nyilatkozattal és igazolásokkal alátámasztani szükséges.

A térítési díjat a tárgyhónap 15-ig a bölcsőde által megjelölt napon kell az ellátást nyújtó bölcsődében megfizetni.

A Gyvt. 148. § 10 b) bek. alapján a bölcsődei ellátás biztosítása esetén a térítési díj fizetésére köteles szülő, más törvényes képviselő a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 4. § a) pont 1. és 3. alpontja szerinti foglalkoztatója részben vagy egészben átvállalhatja a térítési díj megfizetését.

- **Szülői nyilatkozatok:**

- Szülő/törvényes képviselő nyilatkozom arról, hogy a Gyvt. 33. § (1), (2) bekezdésében foglaltak értelmében a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megkezdésekor megkaptam a tájékoztatást az alábbiakról:

- a) az ellátás tartamáról és feltételeiről,

- b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- c) az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről,
- d) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- e) az intézmény házirendjéről,
- f) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- g) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- h) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviseleti fórumról.

- A Gyvt. 33. § (3) bek. b)-c) pontja alapján köteles vagyok a törvény alapján vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni, valamint nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.
- Szülőként /törvényes képviselőként nyilatkozom, hogy abban az évben, amelyben a gyermek szeptember 1-je és december 31-e között tölti be harmadik életévét, a bölcsődei ellátását a nevelési év végéig igénybe kívánom venni.

Jelen megállapodás a gyermek ellátása megszűnésének napjával érvényét veszti.

Jelen megállapodás két eredeti és két másolati példányban készült, három számozott oldalt tartalmaz.

A megállapodást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

A megállapodást a felek közös megegyezéssel módosíthatják.

Dátum:

.....
 Ellátást igénylő/szülő
 /törvényes képviselő

.....
 EBI Bölcsődei központvezető
 Az intézmény igazgatójának nevében
 és felhatalmazása alapján

P.H.

A megállapodást kapják:

1. Szülő/törvényes képviselő – eredeti példány
2. Bölcsőde – eredeti példány
3. Intézmény igazgatója – másolati példány
4. Fenntartó – másolati példány

1. sz. melléklet

Az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat Győr Szervezeti és Működési Szabályzata

HÁZIREND

Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat Győr

.....Bölcsődei Központ.....Bölcsőde

Címe:.....Telefonszáma:.....

Bölcsőde szakmai vezetőjének neve:

Bölcsődei Központvezető neve:.....

Telefonszáma:.....

1. A bölcsőde naponta reggel **5,30- 8,00** óráig fogadja az érkező gyermekeket. Kérjük, hogy 8,00- 8:30 között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte, vagy utána érkezzenek. A gyermekek hazavitelére. **17,00** óráig van lehetőség.
2. A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő, vagy az általa megbízott (írásban, az üzenőfüzetben, vagy előzőleg bemutatott) személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg.
3. A bölcsődébe érkezéskor, amíg a szülő a gyermeket át nem adja a kisgyermeknevelőjének, illetve távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén **a szülő viseli a teljes felelősséget gyermekéért.**
4. **A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható.** A közösség egészsége érdekében a bölcsődét lázas (37,5 C foknál magasabb testhőmérsékletű), antibiotikumot szedő, hasmenéses, egyéb fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja.
5. **A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét értesíteni kell.** Ha a gyermek gyógyszert vagy gyógyhatású készítményt kap, arról a szülő írásban köteles tájékoztatni a kisgyermeknevelőt.
6. A gyermek napközbeni megbetegedése esetén a kisgyermeknevelő haladéktalanul értesíti elsősorban a szülőt, vagy a szülő által előzetesen pontos címmel és telefonszámmal megadott hozzátartozót, aki köteles mielőbb gondoskodni a gyermek elviteléről, majd orvosi ellátásától.
7. Betegség miatt hiányzó gyermeket, gyógyulása után csak „Egészséges, közösségbe mehet” **házi gyermekorvosi** igazolással fogadunk.
8. A megtörtént kötelező, vagy ajánlott **védőoltásokról** folyamatosan kérjük szíves tájékoztatásukat.
9. A térítési díj elszámolása érdekében a szülő köteles gyermeke bármilyen okból eredő **távolmaradását a hiányzás kezdő napján 10 óráig bejelenteni** a bölcsőde szakmai vezetőjének, vagy helyettesének. Ez esetben a következő naptól mentesítve lesz a térítési díj fizetése alól.

10. A bölcsődei felvételt **családlátogatás** és két hetes szülővel történő fokozatos **beszoktatás** előzi meg. A szülő a beszoktatás ideje alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de tevékenységével sem a saját, sem a többi gyermek nevelését-gondozását nem zavarhatja.
11. A bölcsődei átadóban a gyermekek részére a ruhák tárolására öltözőszekrényt biztosítunk. A bölcsődébe behozott, otthagyt **tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.**
12. A babakocsikat az erre kijelölt helyen kérjük tárolni.
13. A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A **nyári és a téli leállásról** a fenntartó dönt, ez alapján tájékoztatjuk a szülőket és igény szerint ügyeletes bölcsődét biztosítunk.
14. Az **étkezési térítési díjat** előre jelzett napon, kell befizetni. Lehetőség van a térítési díj inkasszóval történő teljesítésére is. Amennyiben a térítési díjat, vagy annak egy részét a szülő munkáltatója átvállalja, kérjük minden esetben azt a bölcsőde szakmai vezetőjének előre jelezni szíveskedjenek!
15. A bölcsődei alapellátáson túl, lehetőség van térítési díj ellenében időszakos **gyermekfelügyelet és játszóház** igénybevételére, ha azt a bölcsőde kapacitása lehetővé teszi. Erre az intézmény külön megállapodást köt.
16. A bölcsőde udvarára **kerékpárt behozni**, vagy az udvar területén **tárolni balesetveszélyes és tilos!**
17. A bölcsőde teljes területén, a bölcsőde udvarán, a bejáratok 5 méteres körzetében **tilos a dohányzás!**
18. A gyermekekkel kapcsolatos észrevételeket, kérdéseket, problémákat a kisgyermeknevelővel való személyes találkozás során, vagy **üzenő füzetben** történő bejegyzéssel lehet megtenni, illetve a **bölcsőde szakmai vezetőjét** szíveskedjenek megkeresni.
19. A bölcsőde **Érdekképviselési Fórumot** működtet, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az Önkormányzat delegált képviselője vesznek részt. Működése külön szabályzatban rögzített. Az Érdekképviselési Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez a gyermekek ellátását érintő ügyekben. Az Érdekképviselési Fórumnak címzett panaszt az igazgatónál kell benyújtani, aki haladéktalanul értesíti az Érdekképviselési Fórum Elnökét a panasz benyújtásáról.

Győr,

A Házirendben foglaltakkal egyetérttek:

.....

.....

Bartalné dr. Tóth Györgyi
igazgató

Szülői Fórum elnöke

Tartalomjegyzék

I. Intézményi adatok	2
1. Az intézmény megnevezése	2
2. Az intézmény székhelye	2
3. Az intézmény fenntartója	2
4. Az intézmény telephelyei (bölcsődék)	2
5. Az intézmény ellátási területe	3
6. Nyitva tartás	4
II. Bölcsődék rövid bemutatása	4
III. A bölcsődei nevelés - gondozás szakmai programja	6
IV. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	7
1. A gyermeki jogok védelme	7
2. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	7
3. A szülő jogainak védelme	7
4. A szülő kötelessége	8
V. A bölcsődei ellátás jellemzői	8
1. Az ellátandó terület jellemzői	8
2. A bölcsőde definíciója, funkciói	9
3. Az ellátás igénybevételeinek módja	9
4. Az ellátás megszűnése	10
VI. A bölcsődei nevelés célja	11
A bölcsőde hitvallása	11
VII. A bölcsődei nevelés alapelvei	11
1. A család rendszerszemléletű megközelítése	11
2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása	11
3. A családi nevelés elsődleges tisztelete	12
4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	12
5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	12
6. A biztonság és stabilitás megteremtése	12
7. Fokozatosság megvalósítása	13
8. Az egyéni bánásmód érvényesítése	13
9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	13
10. A gyermekkorai kompetenciaképzés támogatása	13
11. Az Intézmény a nevelés, gondozás elveinek megvalósítása érdekében...	13
VIII. A bölcsődei nevelés feladatai	14
1. A családok támogatása, szülői kompetencia fejlesztése	14
2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	14
3. Az érzelmi fejlődés és társas kompetenciák fejlesztése	14
4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	15

IX. A bölcsődei nevelés - gondozás személyi és tárgyi feltételei	15
1. Személyi feltételek	15
2. Tárgyi feltételek	16
X. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	16
1. "Saját kisgyermeknevelő " rendszer, személyi állandóság	16
2. Gyermekcsoportok szervezése	17
3. Bölcsődei napirend	17
XI. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	18
A bölcsődei élet tevékenységi formái és a kisgyermeknevelő feladatai	18
1. A gondozás	18
2. A játék	19
2.1. A játék fogalma	19
2.2. Felnőttek szerepe a játéktevékenységekben	19
2.3. Társas együttlét jelentősége	19
2.4. Szabad játék	20
2.5. Játékos tevékenységek	20
2.5.1. Mozgás	20
2.5.2. Mese, vers, anyanyelvi nevelés	20
2.5.3. Bábjáték	21
2.5.4. Ének –zene, mondóka	21
2.5.5. Alkotó játékok: tevékenységek	22
2.5.6. Ünnepek	22
2.5.7. Egyéb (játékok – munka jellegű) tevékenységek	23
3. Tanulás	23
3.1. A tanulás fogalma a bölcsődében	23
3.2. A tanulás célja a bölcsődében	24
3.3. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek	24
3.4. A tanulás formái	24
XII. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek (röviden SNI-s) bölcsődei nevelése, gondozása	24
1. SNI-s gyermek felvétele	24
2. SNI-s gyermek elhelyezése	24
3. SNI-s gyermek ellátása	25
XIII. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei	26
1. A bölcsődei ellátásról szóló tájékoztatás módjai	26
2. A család és a bölcsőde együttműködése, a kapcsolattartás formái	26
2.1. Együttműködés	26
2.2. A kapcsolattartás formái	26
2.2.1. Direkt formájú	26
2.2.2. Indirekt formájú	28
XIV. Az intézmény kapcsolatai más intézményekkel, intézményen belüli kapcsolatok	28
1. Bölcsődék közötti együttműködés	28

2. Bölcsőde - óvoda kapcsolata	28
3. Bölcsőde - társintézmények kapcsolata	29
4. Bölcsőde – civil szervezetek kapcsolata	29
5. A kapcsolattartás módjai	29
XV. Továbbképzési tevékenység	29
1. Továbbképzések biztosítása	29
2. Házi továbbképzések	30
XVI. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások	30
1. Formái	31
1.1. Időszakos gyermekfelügyelet	31
1.2. Játszóház	31
XVII. Gyermekélelmezés szempontjai	32
1. A bölcsődei gyermekélelmezés jelentősége	32
2. A csecsemőtáplálás	32
3. Kisgyermektáplálás	32
4. Az étrend tervezése	33
5. Étrend általánosan	33
XVIII. Egészségmegőrzés szempontjai, higiénés szabályok	33
1. Higiénés szabályok	33
2. Prevenció, betegségmegelőzés	34
3. Levegőzés	34
4. Tudatos testápolási szokások	
5. Rendszeres testmozgás- napi szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása	34
6. Harmonikus életvitel	34
XIX. A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére	34
1. Testi fejlődés	34
2. Lelki fejlődés	35
3. Szociális fejlődés	36
4. Személyiségfejlesztés	36
XX. Szakmai program jogi háttere	37
MEGÁLLAPODÁS Bölcsődei ellátás igénybevételéhez	39
HÁZIREND	43

